

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte –Petru Ursache,
judecătorii –Ghenadie Nicolaev și Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătorei Leova din 26 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 14 mai 2013 de inculpatul

Răileanu Sergiu Valentin, născut la 24 decembrie 1969, originar din s. Filipeni, r-nul Leova, domiciliat în or. Leova, str. Unirii 63;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 03.07.2012 – 26.12.2012 (prima instanță)***
- 2. 30.01.2013 – 14.05.2013 (instanța de apel)***
- 3. 23.10.2013 – 22.01.2014 (instanța de recurs ordinar);***

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Leova din 26 decembrie 2012, ***Răileanu Sergiu*** a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an.

Acțiunile civile în partea prejudiciului material și moral înaintată de partea vătămată Joltoianu Vasile și în partea prejudiciului material înaintată de partea vătămată Prașca Dumitru au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, Răileanu Sergiu, la data de 21 martie 2012, pe la orele 09-00, aflîndu-se în stradă în centrul s. Filipeni, r-nul Leova, fără motiv, din intenții huliganice, exprimîndu-se cu cuvinte necenzurate, a urcat la volanul microbuzului personal, cu care s-a izbit în cîntarul lui Prașca Dumitru. În scurt timp, după înlăturarea consecințelor, acesta, continuîndu-și acțiunile huliganice, a urcat la volanul unui autocar special adaptat pentru ridicarea greutăților, cu coarnele căruia a deteriorat și al doilea cîntar, împiedicîndu-i activitatea de vînzător a lui Prașca Dumitru.

Fiindu-i făcute observații de către Joltoianu Vasile de a-și înceta acțiunile, Răileanu Sergiu nu a reacționat, aplicîndu-i lui Vition Ilie, ce se afla în preajmă, o

lovitură cu pumnul în față, iar pe Joltoianu Vasile l-a mușcat de degetul mare al mâinii drepte, cauzându-le leziuni corporale ușoare, acțiuni care se deosebesc prin obrăznicie deosebită.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- **partea vătămată Joltoianu Vasile**, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și să fie examinată acțiunea civilă înaintată.

În argumentarea apelului, partea vătămată a menționat că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, însă ilegal i-a stabilit acestuia pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal, deoarece în cadrul ședinței de judecată nu s-a căut de cele comise și nici nu s-a considerat vinovat.

La fel, a menționat că prima instanță incorect a admis în principiu acțiunea civilă înaintată, neexaminând-o în fond.

- **avocatul Coada Tatiana** în numele inculpatului **și inculpatul Răileanu Sergiu**, care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii incriminate, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, a fost invocat faptul că inculpatul nu a comis careva acțiuni ilegale, în urma cercetării judecătorești nu a fost stabilită vinovăția acestuia.

Inculpatul a menționat că își desfășura activitatea comercială în limitele legii, având autorizație și plătind impozite la stat, pe când Prașca Dumitru, își desfășura activitatea ilegal, fără autorizație și fără a achita impozite. Mai mult ca atât, Prașca Dumitru premeditat i-a periclitat acestuia interesele personale și afacerea pe care acesta o conducea, iar prin acțiunile sale, care nu purtau un caracter violent, el a întreprins măsuri pentru a împiedica părăsirea locului de către automobilul care staționa și comercializa marfa ilegal.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 14 mai 2013, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului și al avocatului Coada Tatiana.

A fost admis apelul părții vătămate Joltoianu Vasile, casată parțial sentința în latura civilă, în partea acțiunii civile înaintate de Joltoianu Vasile și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost admisă parțial acțiunea civilă a părții vătămate Joltoianu Vasile, cu încasarea de la inculpat în beneficiul acesteia a sumei de 553,79 (cinci sute cincizeci și trei, 79) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin vătămarea sănătății, 500 (cinci sute) lei – cheltuieli de asistență juridică, 104 (una sută patru) lei – cheltuieli pentru transport și 5 000 (cinci mii) lei – prejudiciul moral.

A fost respinsă cererea privind încasarea prețului poliței de asigurare medicală ca neîntemeiată.

În rest, au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat că fapta inculpatului constituie o infracțiune de huliganism, deoarece acțiunea principală – încălcarea ordinii publice a fost însoțită de acțiuni adiacente, exprimate alternativ prin aplicarea violenței asupra persoanelor care curmă actele huliganice.

Vina inculpatului, în comiterea acțiunilor de huliganism și-a găsit confirmare prin ansamblul de probe administrate în cauză și anume: prin declarațiile părților vătămate

Joltoianu Vasile, Prașca Dumitru, Vition Ilie, ale martorilor Dănălachi Ecaterina, Florea Ioana, Antoniu Zinaida, Gheorghiu Diana, prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 martie 2012 cu fototabelul anexă; raporturile de expertiză medico-legală nr. 31”D”, 32”D” și 33”D” din 12 aprilie 2012.

La fel, instanța de apel a constatat că lui Joltoianu Vasile i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice și a suportat cheltuieli pentru procurarea medicamentelor, cheltuieli de transport și de asistență juridică, de aceea a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată.

5. În recursul ordinar declarat de inculpat, fiind invocate prevederile art. 427 Cod de procedură penală, se solicită casarea hotărârilor instanțelor de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care recurentul să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii incriminate. La fel, solicită să fie respinsă acțiunea civilă înaintată de Joltoianu Vasile privind încasarea prejudiciului material și moral.

În argumentarea recursului, inculpatul a menționat faptul că, instanțele de fond nu au dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, iar vinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal nu a fost stabilită prin careva probe concludente și veridice.

Din textul recursului rezultă că instanțele de fond urmau să aprecieze critic declarațiile părților vătămate Vition Ilie și Joltoianu Vasile, deoarece aceștia sunt prietenii lui Prașca Dumitru, adică sunt părți cointeresate în proces. Mai mult ca atât, ei erau cei care, prin acțiuni violente, l-au atacat, ultimul fiind în stare de legitimă apărare.

Totodată, recurentul invocă că acțiunile sale nu au fost îndreptate la încălcarea grosolană a ordinii publice, cu un cinism și o deosebită obrăznicie, el doar a întreprins măsuri pentru a împiedica părăsirea locului de către automobilul care staționa și comercializa marfa ilegal, fapt confirmat prin declarațiile martorului Gheorghiu Diana, conform cărora, inculpatul a fost agresat de doi bărbați, el fiind nevoit să se apere.

La fel, consideră inoportună și inadecvată cerința părții vătămate Joltoianu Vasile privind examinarea acțiunii civile de încasare a prejudiciului material și moral, el fiind cel ce era în stare de legitimă apărare și agresat de către Joltoianu Vasile și Vition Ilie.

Astfel, recurentul indică că toate circumstanțele menționate permit instanței de recurs pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

6. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

În recursul ordinar declarat de inculpat nu este invocat nici un temei de declarare a recursului, fiind doar menționate prevederile art. 427 Cod de procedură penală, astfel nu este specificat în ce constă problema de drept de importanță

generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanțele de judecată, ce ar motiva casarea hotărârilor.

Potrivit conținutului recursului declarat, inculpatul nu este de acord cu condamnarea sa în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, considerînd că este nevinovat, temei ce se regăsește în prevederile art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală-hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de fond și de apel în cazul cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii, însă el nu aduce careva argumente întemeiate în susținerea poziției sale.

Critica privind aprecierea incorectă a probelor administrate pe cauza dată, nu poate fi reținută de instanța de recurs din motiv că un asemenea temei nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza în ordine de recurs, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanțelor de fond.

Astfel, instanțele de judecată, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui **Răileanu Sergiu** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal –*huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor care curmă actele huliganice, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*, să fie justă și întemeiată.

În susținerea acesteia, instanțele de judecată corect au respins argumentul inculpatului despre nevinovăția sa, el fiind combătut prin materialele cauzei ca: declarațiile părților vătămate Prașca Dumitru, Vition Ilie, ale martorilor Dănălachi Ecaterina, Florea Ioana, Antoniu Zinaida, Gheorghiu Diana, prin procesul- verbal de cercetare la fața locului din 21 martie 2012 și fototabelul anexă (f.d.8, 10-12), raporturile de expertiză medico-legală nr. 31, 32, 33 “D” din 12 aprilie 2012 (f.d.82,83,84).

Astfel, instanțele de fond just au apreciat critic declarațiile inculpatului, prin care acesta a negat comiterea celor incriminate și întemeiat au concluzionat asupra faptului că **Răileanu Sergiu** a încălcat grosolan ordinea publică prin acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, și anume acțiuni de deteriorare a unui cîntar, iar peste 10-15 minute s-a întors cu un autocar special cu care a trecut printre persoanele care așteptau să facă cumpărături, a mai ridicat un cîntar de la pămînt, împiedicînd activitatea de vînzător a lui Prașca Dumitru, acțiuni care au fost însoțite de aplicarea violenței asupra părților vătămate Joltoianu Vasile și Vition Ilie, care au încercat să curme acțiunile huliganice ale inculpatului, cărora le-a cauzat vătămări corporale ușoare, aceștia aflîndu-se în acel loc cu scop de a face cumpărături, acțiuni care au durat aproximativ o oră, astfel fiind încălcată îndelungat ordinea publică, inculpatul aflîndu-se în stradă, în fața școlii, în prezența a 20-25 persoane.

La fel, instanțele de fond întemeiat au respins argumentul inculpatului precum că acțiunile acestuia nu au fost îndreptate la încălcarea grosolană a ordinii publice, el doar a întreprins măsuri pentru a împiedica părăsirea locului de către automobilul care staționa și comercializa marfa ilegal, din motiv că reglementarea activității pieții din s. Filipeni era în competența administrației publice locale, inculpatul nefiind împuternicit cu dreptul de a interzice sau curma comercializarea mărfurilor de către Prașca Dumitru, prin aplicarea forței fizice.

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că *“se afla în stare de legitimă apărare, fiind agresat de Joltoianu Vasile și Vition Ilie”*, instanța de apel corect concluzionând că la materialele cauzei nu există careva probe ce ar confirma că inculpatul a săvârșit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva sa, nefiind întrunite cerințele obligatorii impuse de dispozițiile art. 36 Cod penal, just menționând că nu poate fi vorba de o "legitimă apărare", deoarece nici un martor nu a indicat că părțile vătămate Joltoianu Vasile și Vition Ilie l-ar fi atacat pe inculpat, iar faptul depistării excoriațiilor a țesuturilor moi ale feții la inculpat, calificate ca vătămare corporală neînsemnată, nu constituie o circumstanță ce ar fi dovedit starea de legitimă apărare a acestuia în raport cu leziunile corporale ușoare cauzate părților vătămate de către el.

În aceste circumstanțe, instanța de apel corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, prin care acesta a negat comiterea celor incriminate, deoarece aceste afirmații au fost combătute prin totalitatea de probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și instanța de apel.

Mai mult ca atât, argumentul inculpatului privind lipsa intenției, în acțiunile sale, de a încălca grosolan ordinea publică, este în contradicție cu declarațiile acestuia din ședința de judecată a primei instanțe (f.d.232 verso), conform cărora, *„a scris zeci de cereri la Poliție, a sunat la Procuratură, la Inspectoratul fiscal”* referitor la pretinsa încălcare privind comercializarea ilegală a mărfurilor agricole și industriale de către alte persoane în s. Filipeni, r-nul Leova, dar a fost informat că competența privind reglementarea activității pieții din s. Filipeni îi revine administrației publice locale, prin urmare, în momentul comiterii acțiunilor sale, inculpatul conștientiza caracterul ilegal ale acestora.

Astfel, argumentele recurentului, precum că nu este vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate, iar nerecunoașterea vinovăției just a fost apreciată de instanțele de judecată ca o tactică de apărare a acestuia.

Le fel, Colegiul penal conchide că instanța de apel just a concluzionat asupra admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Joltoianu Vasile, fiind prezentate probe relevante ce au permis de-a stabili cuantumul exact al pagubei materiale solicitate, cu încasarea de la inculpat în beneficiul ultimului a sumei de 553,79 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin vătămarea sănătății, fapt confirmat prin bonurile fiscale eliberate pentru procurarea medicamentelor (f.d.201); a sumei de 104 lei – cheltuieli pentru transport, confirmate prin bilete de călătorie (f.d.201 verso, 202); a sumei de 500 lei – cheltuieli de asistență juridică, confirmate prin bon de plată (f.d.211) și suma de 5 000 lei –cu titlu de despăgubire pentru repararea prejudiciului moral cauzat în urma comiterii infracțiunii, aceasta fiind una echitabilă și suficientă pentru satisfacția morală a părții vătămate.

Concomitent, instanța de recurs va menține concluzia instanței de apel și în partea respingerii cererii părții vătămate privind încasarea prețului poliței de asigurare medicală în sumă de 745,50 lei de la inculpat ca neîntemeiată din motiv că partea vătămată era obligată, prin lege, să asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi, cheltuieli care nu sunt determinate doar de acțiunile inculpatului.

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție enunță că recursul inculpatului urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Din aceste motive, în conformitate cu prevederile pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Răileanu Sergiu Valentin* împotriva sentinței Judecătoriei Leova din 26 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 14 mai 2013 în cauza penală în privința sa, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 februarie 2014.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș